

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 376/2018-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. novembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej KPMG Legal s. r. o., advokátska kancelária, Dvořákovo nábrežie 10, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Marián Dzuroška, PhD., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 38 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžf 56/2015 z 24. mája 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti [REDACTED] p r i j í m a na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. augusta 2017 doručená sťažnosť spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy, základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 38 ods. 1 dohovoru rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžf 56/2015 z 24. mája 2017 (ďalej len „najvyšší súd“ a „rozsudok najvyššieho súdu“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplynulo, že rozhodnutím Daňového úradu pre vybrané daňové subjekty (ďalej len „správca dane“) z 3. júla 2012 v spojení s rozhodnutím Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „odvolací orgán“) z 28. marca 2013 bol sťažovateľke vyrubený za zdaňovacie obdobie marec 2008 rozdiel na dani z pridanej hodnoty v sume 142 431,12 eur.

3. Na podklade žaloby sťažovateľky Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) preskúmal zákonnosť predmetného rozhodnutia odvolacieho orgánu a rozsudkom sp. zn. 2 S 124/2013 zo 4. februára 2015 žalobu zamietol. Na odvolanie sťažovateľky proti zamietajúcemu rozsudku krajského súdu o veci rozhodoval najvyšší súd, ktorý rozsudkom napadnutým touto sťažnosťou rozsudok krajského súdu potvrdil.

4. Sťažovateľka v sťažnosti formulovala podrobné dôvody, ktorými preukazuje ňou tvrdenú ústavnú neakceptovateľnosť napadnutého rozsudku najvyššieho súdu. Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že v rozhodnom zdaňovacom období jej vznikla na území [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] stála prevádzkareň v zmysle § 4 ods. 7 zákona o dani z pridanej hodnoty, a teda služby – prenájom železničných vagónov – poskytované zahraničným odberateľom nemali byť zdanené daňou z pridanej hodnoty v Slovenskej republike. Podstatné námietky sťažovateľky možno zhrnúť do dvoch okruhov. Sťažovateľka namieta zásah do jej

označených práv neudržateľným výkladom existencie jej stálej prevádzkarne na území [REDAKOVANÉ], čo bola zásadná právna otázka v rámci súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia odvolacieho orgánu. Sťažovateľka v tomto smere vytyka najvyššiemu súdu rozpor jeho záverov s rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie C-605/12 Welmory, pričom poukazuje aj na návrh generálneho advokáta v tejto veci. Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že na základe dohody o poskytnutí podpory zo 14. decembra 2007 so spoločnosťou [REDAKOVANÉ] zabezpečila pre svoju ekonomickú činnosť na území [REDAKOVANÉ] materiálne a personálne vybavenie v sídle spoločnosti [REDAKOVANÉ], kde zamestnanci spoločnosti [REDAKOVANÉ] dostávali pokyny výlučne od sťažovateľky a za plnenie svojich úloh zodpovedali iba sťažovateľke. Za poskytnutie personálneho a materiálneho zabezpečenia pritom sťažovateľka platila spoločnosti [REDAKOVANÉ] odmenu. Pobočka zdaniteľnej osoby, ktorá disponuje ľudskými a technickými prostriedkami a ktorá koná iba ako pomocník tejto zdaniteľnej osoby, teda tvorí stálu prevádzkareň v štáte, v ktorom sa nachádza.

5. Najvyšší súd podľa názoru sťažovateľky nerešpektoval relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie, keď dospel k záveru o neexistencii jej prevádzkarne na území [REDAKOVANÉ]. Tento záver najvyšší súd odôvodnil tým, že:

(i) nebolo preukázané, že zastupiteľstvo sťažovateľky v [REDAKOVANÉ] samostatne uzatváralo a vyhotovovalo zmluvy, uskutočňovalo manažérske rozhodnutia, dojednávalo obchody a pod.,

(ii) nebolo preukázané, že zastupiteľstvo sťažovateľky v [REDAKOVANÉ] skutočne zabezpečovalo stálosť a organizáciu, ktorá z hľadiska ľudského a materiálneho vybavenia poskytovala prenájom železničných vagónov samostatne,

(iii) zastúpenie sťažovateľky v [REDAKOVANÉ] nebolo evidované v žiadnych dokumentoch sťažovateľky a ani v jej účtovníctve a napokon,

(iv) sťažovateľka nepreukázala, že by predmetné obchody zdaňovala v [REDAKOVANÉ] tamojším ekvivalentom dane z pridanej hodnoty.

6. Sťažovateľka v sťažnosti tieto závery najvyššieho súdu vyvracia okrem odkazu na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie aj tým, že najvyšší súd nesprávne vyvodil

definičné znaky stálej prevádzkarne zo skutočností, ktoré nevyplývajú z legálnej definície stálej prevádzkarne v zákone o dani z pridanej hodnoty. V nadväznosti na túto argumentáciu sťažovateľka ďalej uvádza, že 9. decembra 2016 (teda po podaní odvolania proti rozsudku krajského súdu) doručila najvyššiemu súdu podanie, ktorým navrhla, aby sa najvyšší súd obrátil na Súdny dvor Európskej únie s prejudiciálnymi otázkami uvedenými v tomto návrhu. Najvyšší súd tento návrh arbitrárne označil za oneskorené doplnenie odvolania, nijak bližšie sa ním nezaoberal a neodôvodnil nevyhovenie tomuto návrhu. Takýto postup najvyššieho súdu sťažovateľka s odkazom na relevantnú judikatúru ústavného súdu považuje za odňatie zákonnému sudcovi (IV. ÚS 206/08), keďže výklad pojmu stálej prevádzkarne a jej definičných znakov bol vo veci určujúci.

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ak sa návrh neodložil alebo neodmietol, prijme sa na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu (odsek 3 citovaného ustanovenia).

9. Podanie sťažovateľky možno kvalifikovať ako sťažnosť v zmysle čl. 127 ústavy v spojení s § 18 ods. 1 písm. h) a § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde, táto je podaná včas, oprávnenou osobou, má všetky zákonné náležitosti, nie je neprípustná a na jej prerokovanie má ústavný súd právomoc. Sťažovateľka je v konaní zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom) v zmysle § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktorý uviedol dostatok dôvodov namietanej protiústavnosti rozsudku najvyššieho súdu, čím sa ústavnému súdu otvára možnosť meritórneho prejednávania sťažnosti, v ktorom posúdi, či k porušeniu označených práv u sťažovateľky skutočne objektívne došlo alebo či sa to sťažovateľka len subjektívne domnieva.

10. V záujme úplnosti ústavný súd dodáva, že sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že proti rozsudku krajského súdu podala aj kasačnú sťažnosť podľa § 438 a nasl. Správneho súdneho poriadku. Takéto kasačné sťažnosti však vo vzťahu k rozsudkom krajského súdu, ktoré boli vyhlásené pred účinnosťou Správneho súdneho poriadku (1. júl 2016), však nemožno považovať za účinný prostriedok nápravy, a preto je táto ústavná sťažnosť z hľadiska vyčerpania opravných prostriedkov prípustná. O prijatí obdobnej sťažnosti sťažovateľky založenej na takmer identických skutkových a právnych dôvodoch rozhodol

ústavný súd aj v konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 504/2018, a to uznesením zo 17. októbra 2018.

11. Ústavný súd preto rozhodol o prijatí tejto sťažnosti na ďalšie konanie, kde bude predmetom skúmania prípadné porušenie označených práv sťažovateľky napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a na to nadväzujúce rozhodovanie o jej ďalších uplatnených nárokoch.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. novembra 2018